

Uchwała 116/2022

VIII Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

z dnia 22 grudnia 2022 roku

w sprawie opinii o możliwości wykupu obligacji komunalnych przez Gminę Łopuszno

VIII Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodnicząca: Midura Ewa

Członkowie: Zarębska Agnieszka

Rękas Zbigniew

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2022 r. wniosku Wójta Gminy Łopuszno o wydanie opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych - obligacji w kwocie 10.000.000 zł, działając na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) uchwała, co następuje:

opiniuje się pozytywnie możliwość wykupu obligacji emitowanych przez Gminę Łopuszno w kwocie 10.000.000 zł.

Uzasadnienie

W dniu 2 grudnia 2022 r. doręczony został do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach wniosek Wójta Gminy Łopuszno znak: 3221.39.2022 z dnia 1 grudnia 2022 r. dotyczący wydania opinii o możliwości wykupu emitowanych papierów wartościowych (obligacji) w kwocie 10.000.000 zł. związanego z realizowaną :

- w 2022 roku emisją obligacji o wartości 3.077.000 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu a także o wartości 923.000 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań
- w 2023 roku emisją obligacji o wartości 6.000.000 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu.

Podstawą wydania niniejszej opinii są niżej wskazane uchwały Rady Gminy Łopuszno:

1. Uchwała Nr XXXV/297/2022 z 19 stycznia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Łopuszno na 2022 rok z późniejszymi zmianami (dalej uchwała budżetowa na 2022 rok).
2. Uchwała Nr XXXV/296/2022 z 19 stycznia 2022 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łopuszno na lata 2022-2035 z późniejszymi zmianami - w tym uchwałą XLIII/361/2022 z dnia 20 grudnia 2022 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2022-2037 (dalej uchwała WPF) oraz projekt WPF na lata 2023 - 2037.
3. Uchwała Nr XLI/343/2022 z dnia 29 września 2022 r. w sprawie emisji obligacji oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.

W uchwale budżetowej Gminy Łopuszno na 2022 rok określone zostały między innymi:

- planowane na 2022 rok przychody w łącznej kwocie 9.244.689 zł w tym:

- papiery wartościowe (obligacje) w wysokości 4.000.000 zł, z czego kwota 3.077.000 zł przeznaczona zostanie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu zaś kwota 923.000 zł przeznaczona będzie na spłatę wcześniej zaciąganych zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych a ponadto

- wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy wynikająca z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 1.239.172 zł,

-przychody pochodzące z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 3.813.351 zł oraz

-przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.f.p. i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 192.166 zł.

Określone zostały również rozchody budżetowe w łącznej kwocie 923.000 zł, które przeznaczone będą na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych długoterminowych, które to rozchody finansowane zostaną z planowanej w 2022 r. emisji obligacji komunalnych.

W uchwale budżetowej Gminy Łopuszno na 2022 rok określone zostały również limity zobowiązań z tytułu obligacji emitowanych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Łopuszno w kwocie 3.077.000 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 923.000 zł. Planowany jest również limit na przejściowy deficyt w kwocie 4.000.000 zł.

Z kolei w uchwale WPF Gminy Łopuszno (po zmianach) na lata 2022-2037 określone zostały między innymi planowane w latach 2022-2023 przychody z tytułu emisji papierów wartościowych oraz rozchody planowane w latach 2022-2037 przeznaczone na spłatę rat kapitałowych kredytów, pożyczek oraz wykup obligacji już wyemitowanych i planowanych do wyemitowania. W WPF w 2023 roku zaplanowano przychody z kredytów pożyczek i obligacji w kwocie 6.000.000 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu.

Uchwała Nr XLIII/361/2022 zmieniająca WPF potwierdza, że w planowanym okresie spłaty długu Gminy to jest w latach 2022-2037 wskaźniki zadłużenia (uwzględniające wykup obligacji w latach 2033-2037) spełniają wymogi określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Powyższa uchwała potwierdza ponadto, że Gmina Łopuszno nie posiada zobowiązań finansowych z tytułu udzielonych poręczeń ani też zobowiązań wymagalnych (co potwierdza również sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec III kwartału 2022 roku) z Rb-Z) 25.673.000 zł i dotyczyła zobowiązań z tytułu wcześniej wyemitowanych obligacji komunalnych, kredytów i pożyczek długoterminowych. Zobowiązania wymagalne również nie wystąpiły.

Prognozowana w WPF na koniec 2022 i 2023 roku kwota długu (uwzględniająca emisję obligacji zrealizowaną roku 2022 i 2023) wyniesie 28.750.000 zł. zaś na koniec 2022 roku 33.100.000 zł. Całkowita spłata długu Gminy Łopuszno nastąpi w 2037 roku.

Wskazać w tym miejscu należy iż, analizowanym WPF w latach 2023-2025 prognozowana łączna kwota długu na koniec danego roku w stosunku do planowanych w tych latach dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych nieprzeznaczone na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego wynosi odpowiednio: 89,35%, 84,78% oraz 77,65%.

Natomiast w wyniku analizy w.w. uchwały XLI/343/2022 Rady Gminy w Łopusznie w sprawie emisji obligacji oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu Skład Orzekający ustalił, że uchwała ta określa między innymi: łączną kwotę emisji (10.000.000 zł) , jej cel, serie w jakiej zostaną wyemitowane, okres w jakim zostanie przeprowadzona emisja oraz terminy w jakich obligacje zostaną wykupione. W w/w uchwale wskazano, że celem emisji w 2022 roku jest pozyskanie środków na pokrycie planowanego deficytu budżetu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Natomiast celem emisji w 2023 roku jest sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 6.000.000 zł. Cel emisji w 2022 roku odpowiada postanowieniom uchwały budżetowej Gminy Łopuszno na 2022 rok.

Na podstawie wyżej przedstawionych ustaleń Skład Orzekający stwierdza, że zarówno emisja obligacji komunalnych w kwocie 10.000.000 zł jak i ich wykup w tej samej kwocie nominalnej odpowiadają na dzień wydania niniejszej opinii wymogom prawnym związanym z zaciąganiem przez j.s.t. tego rodzaju zobowiązania mającego na celu sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Wymogi prawne dotyczące zaciągania i spłaty przez j.s.t. zobowiązań długoterminowych o charakterze tytułów dłużnych określone zostały w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 91 ust. 1, art. 212 ust. 1 pkt 4-6, art. 229, art. 226 ust. 1 pkt 5 i pkt 6a oraz w art. 243 ust. 1 w/w ustawy o finansach publicznych, a także w art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.) i art. 32 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach (t. j. Dz. U z 2022 r. poz. 2244) oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1964) .

Wobec spełnienia przez Gminę Łopuszno w dniu wydania niniejszej opinii wszystkich wymogów prawnych wynikających z w/w przepisów, zasadne jest pozytywne zaopiniowanie możliwości wykupu obligacji komunalnych przez Gminę Łopuszno w kwocie 10.000.000 zł przeznaczonych na cele określone we wniosku.

Jednocześnie Skład Orzekający zastrzega, że:

- w przedłożonym do RIO w Kielcach projekcie WPF na lata 2023-2037 uwzględniającym przewidzianą do realizacji emisję obligacji w 2023 r. w kwocie 6.000.000 zł wskazano, że w latach 2023-2025 prognozowana łączna kwota długu na koniec danego roku w stosunku do planowanych w tych latach dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych nieprzeznaczone na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego wynosi odpowiednio 100,63% - w 2023 r., 86,30 % w 2024 r. i 77,78% w 2025 r..

Zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1964) w latach 2023-2025 łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie może przekroczyć 100% wykonanych w tym roku budżetowych dochodów ogółem tej jednostki, pomniejszonych o kwoty wykonanych dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Pełna realizacja planowanych w WPF na 2023 rok wartości spowoduje naruszenie ww. art. 7 ust. 2 ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw na koniec 2023 roku. Konieczne jest zatem monitorowanie realizacji wartości mających wpływ na w.w. relację aby nie doszło do naruszenia w/w przepisu prawa.

- w okresie obejmującym wykup obligacji nastąpić mogą trudne do przewidzenia w dniu wydawania niniejszej opinii zmiany sytuacji finansowej Gminy Łopuszno, które mogą mieć w latach przyszłych istotny wpływ na kształtowanie się relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Podkreślenia wymaga, iż wskaźniki odnoszące się do spłaty zadłużenia (uwzględniające również wykup przedmiotowej emisji w latach 2033-2037) określone w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Łopuszno stosownie do wymogów wynikających z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych ustalane są na podstawie prognoz finansowych dotyczących dochodów i wydatków budżetu Gminy. Skład Orzekający podkreśla konieczność stałego monitorowania przez jednostkę prawidłowej realizacji dochodów i wydatków budżetowych w celu zachowania relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych w całym okresie obejmującym wykup emitowanych obligacji komunalnych.

- nie posiada umocowania do wydawania opinii o możliwości wykupu obligacji komunalnych w oparciu o inne podstawy niż wynikające z wyżej wskazanych przepisów prawa.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia postanowiono jak w sentencji.

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych Wójtowi Gminy Łopuszno przysługuje prawo wniesienia odwołania od niniejszej uchwały do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Ewa Midura